

[Høning Gjøllerød]

seks enkeltrepublikker er ophørt med at eksistere.

Vi må ligeledes udtrykke dyb skuffelse over, at det ikke er lykkedes at skabe en højere grad af enighed i EF, f.eks. om anerkendelse af Slovenien og Kroatien.

Socialdemokratiet har fredag den 25. oktober 1991 udtalt følgende:

»Socialdemokratiet er dybt bekymret over de fortsatte krigshandlinger i Jugoslavien. Det bliver stadig tydeligere, at den egentlige magt ligger hos hæren, og at den søger en militær løsning.

EF's bestræbelser for at nå en våbenhvile ignoreres af serberne, som nu åbenlyst stræber mod skabelsen af et Storserbien. Hvis serberne og hæren ikke stopper krigshandlingerne nu, mener vi, tidspunktet er kommet, hvor Danmark aktivt bør arbejde for, at EF-landene anerkender slovenernes og kroaternes selvstændighed.«

Vi må imidlertid afvise Fremskridtspartiets beslutningsforslag. På nuværende tidspunkt er det vigtigst at arbejde for fælles initiativer og støtte EF's fredsbestræbelser, som de udøves af Lord Carrington og FN's forhandler på området vedrørende Jugoslavien, Cyrus Vance, netop nu.

Vi kan fuldt ud støtte tanken om, at FN indsætter fredsbevarende styrker i Jugoslavien. Men for at fred skal kunne bevares, må freden af gode grunde først indtræde. Netop dette har det været svært for ikke at sige umuligt at opnå, så længe de stridende parter på begge sider har ment, at de havde enten en militær eller en propagandamæssig fordel af at fortsætte ødelæggelser og blodsudgydelser.

I Socialdemokratiet mener vi også, at en anerkendelse kan komme på tale, men vi er også enige i, at man skal afvente det rette tidspunkt.

Helge Adam Møller (KF):

Udenrigsministeren har klart og tydeligt gjort rede for, hvorfor der i dag, i dette øjeblik, ikke skal ske en anerkendelse, og også at den må forventes at komme meget snart som led i en anerkendelse fra forhåbentlig alle EF-landene.

Jeg skal derfor kun føje nogle enkelte bemærkninger til fra Det Konservative Folkeparti. Der udspiller sig i disse dage og i disse uger

en tragedie, først og fremmest i Kroatien. Derfor skal der ikke herske nogen tvivl om, at vi vil medvirke til alle de realistiske beslutninger, som kan få kampene til at ophøre og få fredsforhandlinger i gang, fredsforhandlinger, der fortsætter.

Med hensyn til det aktuelle beslutningsforslag er spørgsmålet, om en ensidig anerkendelse ene og alene fra Danmark af f.eks. Kroatien vil fremme en fredelig udvikling. Jeg mener desværre ikke, at det kan besvares bekræftende, for kunne det det, var spørgsmålet let. Når der ikke kan svares ja til, at det vil fremme en fredelig udvikling, skal vi selvfølgelig ikke følge Fremskridtspartiets forslag.

Når fru Annette Just i sin korte bemærkning siger, at vi klart og tydeligt bør sige, at vi skal anerkende de republikker, der måtte ønske det, så vil jeg gerne sige klart og tydeligt – som også udenrigsministeren sagde det klart og tydeligt – at denne anerkendelse vil ske, når den gavner en fredelig udvikling. Jeg forudser, at det rette tidspunkt kommer meget snart, jeg kan næsten ikke forestille mig andet. Men jeg har stor tiltro til, at regeringen, som følger forhandlingerne i EF, som taler med de implicerede parter, har langt bedre mulighed for at finde det rette tidspunkt, end fru Annette Just har. Derfor afviser vi beslutningsforslaget i dag.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

For at berolige hr. Helge Adam Møller vil jeg indlede med at sige, at jeg ikke er den eneste, der har fået denne fjollede idé om, at vi skal anerkende de republikker, som ved frie, demokratiske valg med et overvældende flertal har besluttet, at de ønsker at løsrive sig fra det stalinistiske åg, som et flertal her i Folketinget, ser det ud til, vil holde dem fast på.

Men der er ingen tvivl om, at Danmark, Tyskland, Belgien og Italien sagtens kunne anerkende, hvis det stod til dem her og nu. Der er heller ingen tvivl om, at Frankrig, Spanien og Grækenland ville være fortvivlede over at gøre det, fordi de kan se, at der ville kunne opstå lignende situationer hos dem. Og der er heller ingen tvivl om, at England vil være en lille smule forsigtigt, for hvad sker der så i Nordirland?